

Informacja prasowa

Dane osobowe a windykacja

Wiele osób zadaje sobie pytanie „Skąd firma windykacyjna ma moje dane osobowe?”. Co do zasady firmy windykacyjne mają prawo przetwarzania danych osobowych wierzycieli. Jednakże, aby robić to prawidłowo muszą spełniać wymogi nałożone na wszystkich administratorów danych osobowych przez Ustawę o Ochronie Danych Osobowych.

Również w ramach Zasad Dobrych Praktyk te zobowiązania nałożone na firmy windykacyjne zostały powtórzone i podkreślone w osobnej sekcji tego kodeksu etycznego, dla zaznaczenia wagi sprawy. Zapisy te znajdują się w Zasadach Dobrych Praktyk KPF – w części IV, w par. 73 i 74: http://www.kpf.pl/pliki/etyka/zasady_dobrych_praktyk_01.09.2017.pdf

Kto chroni dane osobowe

Organem stojącym na straży naszych danych osobowych jest GIODO (Generalny Inspektor Danych Osobowych). Instytucja ta wielokrotnie zajmowała stanowisko w sprawie danych osobowych w kontekście prowadzonych przez firmy działań windykacyjnych. Według GIODO firmy mają prawo udostępniać sobie (np. przy sprzedaży wierzytelności tzw. cesji) dane osobowe dłużników – stoi za tym ważny interes – prawo do ochrony danych osobowych, może być ograniczone ze względu na proces dochodzenia wierzytelności. Oznacza to, że w momencie sprzedaży wierzytelności kupujący musi mieć prawo jasnej oceny, czy kupowane przez niego wierzytelności są w jakikolwiek sposób egzekwowalne (bo np. jest baza kontaktów do osób, które zalegają z płatnościami).

Windykacja a ochrona danych osobowych

Takie podejście znajduje potwierdzenie w wyrokach sądów dotyczących obrotu danymi osobowymi do celów windykacji. Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 16 listopada 2005 r. (sygn. akt II SA/Wa 139/05) udostępnienie danych osobowych dłużnika jest zgodne z prawem, w innym przypadku byłoby to nienależytym przywilejem dłużnika, z którym nie można byłoby się skontaktować bez posiadania jego danych.

Niepotrzebna zgoda dłużnika

Polskie prawo pozwala na przetwarzanie danych osobowych dłużnika bez jego zgody. Łatwo wyobrazić sobie sytuację, gdy nieuczciwa osoba wiedząc, że nie będzie chciała nigdy spłacić zadłużenia odmawiałaaby prawa do przetwarzania danych osobowych – wierzyciel byłby w takiej sytuacji właściwie bezradny.

Zgodnie z prawem, przetwarzanie danych jest dopuszczalne w myśl art. 23 ust. 1 pkt 5, gdy: jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Także ust. 4 pkt 2 tej ustawy: Za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 (...) uważa się w szczególności: dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej”.

Innymi słowy oznacza to, że firma ma prawo przetwarzać dane osobowe w celu dochodzenia wierzytelności – jest to cel usprawiedliwiony prawnie (np. na dowód nieopłaconych faktur) w ramach prowadzonej przez firmę działalności gospodarczej. Pełen tekst ustawy można odnaleźć w sejmowym Internetowym Systemie Aktów Prawnych: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19971330883/U/D19970883Lj.pdf>

Upublicznianie danych osobowych

Nie oznacza to jednak, że firma posiadająca dane dłużnika może z nimi robić wszystko bez jego zgody. Nie może upubliczniać tych danych – chodzi tu także o sytuację, w której niedozwolone jest np. wysyłanie jednej wiadomości elektronicznej z informacją o istniejącym zadłużeniu do wielu adresatów – ich odbiorcy widzieliby nie tylko swoje adresy e-mail.

Gdzie zgłosić skargę

Profesjonalne firmy zdają sobie sprawę z wagi problemu, dlatego od dawna stosują mechanizmy zabezpieczające dłużników przed wyciekiem danych, chronią bazy danych i nie udostępniają ani nie upubliczniają ich osobom trzecim.

W przypadku, gdy dłużnik uznałby, że doszło do naruszenia przepisów może złożyć skargę do Komisji Etyki przy KPF <https://kpf.pl/etyka/wniosek-do-komisji-etyki/>, a także zgłosić sprawę do odpowiednich organów – GIODO (<http://www.giodo.gov.pl/pl/493>) oraz do Biura Rzecznika Finansowego (<https://rf.gov.pl/zasady-przyjmowania-skarg/>).

Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce – Związek Pracodawców powstała 27 października 1999 roku i obecnie zrzesza ponad 100 kluczowych przedsiębiorstw z rynku finansowego w Polsce, między innymi z sektora bankowego, doradztwa i pośrednictwa finansowego, instytucji pożyczkowych, zarządzania informacją gospodarczą, zarządzania wierzytelnościami, ubezpieczeniowego, platform crowdfundinowych oraz funduszy hipotecznych, sprzedających produkty tzw. odwróconej hipoteki w modelu sprzedażowym. Przedsiębiorstwa zrzeszone w Konferencji postanowiły reprezentować własne interesy w formule organizacji pracodawców, która ma prawo opiniować założenia i projekty aktów prawnych jako partner społeczny w procesie legislacyjnym. Powyższe uprawnienia honorowane są przez organy władzy i administracji państwowej. KPF jest członkiem Rady Rozwoju Rynku Finansowego przy Ministrze Finansów. Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce jako pierwsza organizacja pracodawców spośród nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej podjęła decyzję o przystąpieniu do EUROFINAS - federacji związków przedsiębiorstw finansowych (European Federation of Finance House Associations), zrzeszającej osiemnaście organizacji z krajów europejskich, reprezentujących ponad 1200 instytucji finansowych.

Windykacja? Jasna Sprawa! (WJS) to projekt edukacyjny zapoczątkowany przez Konferencję Przedsiębiorstw Finansowych oraz firmy członkowskie, które działają na rynku obrotu wierzytelnościami. Kampania ma na celu edukowanie konsumentów na temat zaciągania zobowiązań, regulowania zadłużenia oraz praw konsumenckich związanych z windykacją należności.

Strona kampanii: www.wjs.kpf.pl

Kontakt: windykacjajasnaspawa@kpf.pl